



PER **MARIBEL
CASANY**
ACTRIU

una veu

*Una veu.
Només una veu.*

*Acaben de dir-me
que no compten amb mi.
No perquè no siga vàlida.
No perquè no sàpia.
Sinó perquè parle.
Perquè pense.
Perquè m'expresses amb llibertat.*

*I jo em pregunte:
com pot algú renunciar a ser lliure?
Com es pot viure amb la boca tancada
i l'ànima agenollada?*

*La por...
la incertesa...
són la sal de la vida,
l'alé d'allò que ens manté desperts.*

*I, tanmateix, ens venen la pau
com un lloc sense soroll,
la tranquil·litat com una gàbia daurada,
la felicitat com una línia recta,
perfecta...*

*Perquè sí:
busquem la llum,
però ens atrau l'abisme.
Desitgem la calma,
però ballem amb el caos.
Ens espanta la llibertat
perquè exigeix responsabilitat.*

*És més fàcil viure sotmés.
Subjugat.
Callat.*

*Canviar la veu pròpia
per unes engrunes de seguretat.
Vendre l'ànima
per no sentir el vertigen de decidir.*

*Triar.
Quina paraula tan perillosa.*

*Triar és existir.
Triar és ser.
Triar és carregar amb el pes
de ser un mateix.*

*I això...
això fa por.*

*Estaria bé...
sí... estaria bé poder parlar
i no tremolar.*

*Acaben de dir-me
que no compten
amb mi.*

*No perquè
no siga vàlida.
No perquè
no sàpia.*

*Sinó
perquè parle.
Perquè pense.
Perquè m'expresses
amb llibertat.*



Poder dir "jo pense"
sense demanar perdó.

Ser escoltat.
Ser respectat.
Ser.

Però no.

Això ens faria massa humans.
Massa vius.
Massa lliures.

I la manada no vol individus.
Vol eco.
Vol repetició.
Vol silenci disfressat de consens.

Qui discrepa, sobra.
Qui qüestiona, molesta.
Qui pensa... perilla.

Així que millor fer-lo callar.
Fer-lo desaparèixer.
Fer-lo invisible.

No siga que una escletxa
de pensament lliure
trenque el mur.

No siga que la veritat
respire.

Ens aferrem a valors simples,
a idees còmodes,
a veritats petites
que caben dins d'un puny tancat.

Perquè fora...
fora hi ha el dubte.
Hi ha el risc.
Hi ha la vida.

I nosaltres...
preferim el mantell.

El mantell suau
de qui ens domina.

El refugi càlid
de no haver de pensar.

Quina llàstima.

Quina immensa...
i terrible llàstima.



Ens aferrem
a valors simples,
a idees còmodes,
a veritats petites
que caben dins
d'un puny tancat.

I la manada
no vol individus.
Vol eco.
Vol repetició.
Vol silenci
disfressat
de consens.

Qui discrepa,
sobra.
Qui qüestiona,
molesta.
Qui pensa...
perilla.

ORGANITZACIÓ

RESISTÈNCIA I DIGNITAT CRÒNICA DE L'ASSEMBLEA GENERAL DE L'AAPV

CELEBRADA EL 03 DE FEBRER EN L'OCTUBRE CCC, ESTA ASSEMBLEA GENERAL NO VA SER UN TRÀMIT ADMINISTRATIU MÉS, SINÓ UNA DEMOSTRACIÓ DE LA VOLUNTAT DE PROTEGIR ELS NOSTRES DRETS.



Candela Mora, secretària d'organització, va obrir la sessió reestructurant l'ordre del dia en funció de la urgència dels temes. Els punts a tractar van ser: la situació del doblatge, la secretaria general, els Premis AAPV, i la gestió econòmica i d'activitats del sindicat.



Alguns dels assistents poc abans del començament de l'assemblea.

Clara Muñoz

EL CONFLICTE DEL DOBLATGE: MÉS QUE UNA TAULA DE NEGOCIACIÓ

La intervenció de Paco Alegre va posar sobre la taula la gènesi d'una crisi que amenaça l'estabilitat laboral dels actors i actrius de doblatge valencians. **El conflicte es va originar arran de la denúncia unilateral del conveni de doblatge per part del CPD, l'altre sindicat del sector, trencant un acord previ del 12 juliol del 2025 on s'havia decidit, en assemblea conjunta (CPD + AAPV), no denunciar el text si no ho feien primer les empreses.**



Clara Muñoz



El secretari de la Comissió de Doblatge va explicar com, el fet que siga un component de la part social (AAPV+CPD+CCOO+UGT) qui denuncia el conveni, ens ha col·locat en situació de desavantatge davant la patronal a l'hora de negociar.

Clara Muñoz

Aquesta maniobra ha portat a una situació de bloqueig on la representativitat està en joc. El CPD reclamava un 60% de la representació davant el 40% de l'AAPV, una correlació de forces que, segons la junta de l'AAPV, deixaria el sindicat històric sense capacitat real de negociació davant la patronal. "Si ells tenen el 60%, tenen la majoria i les empreses poden ignorar-nos", es va lamentar durant l'acte, subratllant que l'AAPV és la signant original del conveni des del 1994 i que la seua legitimitat no pot ser qüestionada per meres xifres conjunturals sense cap base legal, como ara, qui ha treballat, o no, en l'últim any.

COMPOSICIÓ I REPRESENTATIVITAT DE LA TAULA DE NEGOCIACIÓ DEL CONVENI DE DOBLATGE

PART SOCIAL 50%

AAPV 25%	CCOO 25%	UGT 25%	CPD 25%
-------------	-------------	------------	------------

PATRONAL 50%

AEDVA* 70%	AESAV** 30%
---------------	----------------

*AEDVA: Associació d'Estudis de Doblatge de València.

**AESAV: Associació d'Empreses de Serveis de l'Audiovisual València.



Durant l'assemblea es va aclarir que, mentre no finalitzen les negociacions del conveni, les tarifes vigents són les prèvies al despenjament.

Clara Muñoz

LA GUERRA DEL RELAT I L'ANGOIXA DELS TREBALLADORS

Un dels punts més punyents de la jornada va ser el debat sobre la "guerra del relat". Els assistents van manifestar una profunda preocupació per com s'està transmetent la parilització del sector. **Mentre des del CPD i la patronal, s'acusa a l'AAPV de bloquejar el treball, la junta va ser taxativa: "El sector està parilitzat per les empreses, no per nosaltres"**. Es va informar que la patronal podria continuar contractant segons els preus vigents des de l'1 de gener.

~~EL RELAT~~ VS. LA REALITAT

~~ES DIU QUE L'AAPV HA PARALITZAT EL SECTOR I LES CONTRACTACIONS~~

LA PARALITZACIÓ ÉS UNA MESURA DE PRESSIÓ EMPRESARIAL

ELS TREBALLADORS NOMÉS PODEN PARAR UN SECTOR FENT VAGA, SI LES EMPRESES NO CRIDEN, ÉS UNA DECISIÓ EMPRESARIAL



També es va llegir sencera una carta signada per alguns professionals del doblatge, en la qual es responsabilitzava de la parada del sector tant a la patronal com a la part social.

Clara Muñoz

Aquesta pressió s'ha materialitzat en una carta signada per alguns professionals del doblatge que es va llegir durant l'acte. El text és un crit d'ajuda: parla de famílies, d'hipoteques i d'una angoixa creixent davant la impossibilitat d'omplir la nevera. **Malgrat l'empatia mostrada cap als signants, alguns membres de l'assemblea van advertir que la carta podria ser "capciosa", ja que sembla culpar per igual a les dues parts negociadores, quan és la patronal qui pren la decisió de contractar o no.**

A més, es va posar de manifest la **por a la tornada de les "llistes negres" per part dels estudis de doblatge**. En un sector on la veu és l'única eina i no es busca un perfil físic, significar-se sindicalment pot comportar quedar-se sense feina de manera fulminant. "És molt més fàcil fer llistes negres en doblatge", es va advertir amb duresa. **Des de l'AAPV, insistim en el fet que l'afiliació a qualsevol sindicat és anònima.** ▶





Clara Muñoz



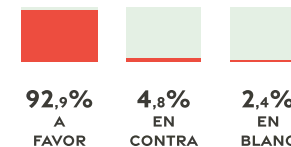
Per evitar possibles pressions, els i les assistents a l'assemblea van poder votar de manera anònima.

Clara Muñoz

Davant d'aquest panorama, l'assemblea va procedir a una votació crucial: **¿Havia de continuar l'AAPV representant els drets laborals dels actors de doblatge?** El resultat va ser una victòria aclaparadora per a la continuïtat.

Açò implicava la creació d'una nova comissió de treball de doblatge, que ha actuat sota l'assessorament jurídic de l'abogad de l'AAPV i el recolzament inicial de CCOO i UGT, per intentar constituir una mesa de negociació on l'AAPV tinga capacitat de negociació real. **La consigna va ser clara: calia lluitar per un conveni que no rebaixe els mínims laborals ja assolits.** ▶

RESULTAT VOTACIÓ DOBLATGE





En l'assemblea es va explicar amb detall la complicada situació viscuda per la junta directiva el passat Nadal, arran de la carta publicada per un director en xarxes socials.



Per facilitar el seguiment dels resums d'activitat del 2025, es va repartir l'Eq'iliquà 64



Victòria Garrigues, secretària tècnica de l'AAPV, aclarint dubtes als assistents.



Maria Almudéver, presidenta de l'AAPV, demanant el torn de paraula



Els socis i sòcies van poder participar en l'assemblea, tant de forma presencial com telemàtica.



Imatge grupal de la junta al final de l'assemblea.

Clara Muñoz

LA SECRETARIA GENERAL:

L'altre gran tema de la jornada va ser la crisi a la Secretaria General. **Des de la junta es va explicar la situació que va desembocar en la dimissió de l'anterior secretari general.**

El passat desembre, arran d'un incident professional, un director va llançar una **campanya de difamació a xarxes socials, etiquetant directament l'AAPV** i exigint al sindicat mesures disciplinàries.

La junta va explicar la dificultat de gestionar un cas on es barrejaven errors personals amb la responsabilitat institucional, i a més, fer-ho en ple període nadalenc. Finalment, Vercher va dimitir per no perjudicar el sindicat. Després d'un debat sobre la manca de contractes formals en moltes produccions —el que dificulta la defensa legal—, l'assemblea va votar l'elecció d'Aitana Munera com a nova secretària general. Posteriorment, i de manera consensuada amb ella, es va acordar no formalitzar el nomenament atenent les necessitats de l'actual conjuntura. Aitana Munera continuarà formant part de la Junta Directiva com a vocal. ►



Les assemblees són la millor manera de formar part de decisions que marcan el futur del nostre sector.

Clara Muñoz

JOVENTUT + IGUALTAT: NOVA COMISSIÓ DE JOVENTUT + NOVA SECRETÀRIA D'IGUALTAT

Malgrat la densitat dels temes laborals, l'assemblea també es va parlar de temes més agradables. Es va aprovar que la direcció de la gala dels Premis AAPV siga remunerada, buscant professionalitzar una tasca que fins ara requeria un esforç personal ingent i gratuït. També es va parlar de la necessitat de donar visibilitat a la professió mitjançant la retransmissió de la gala. Mitjançant una televisió, com À Punt o RTVE, tot i les dificultats polítiques actuals, o una plataforma com Kinòtico, que l'any passat va donar molts bons resultats.

D'altra banda, es va anunciar la creació d'una Comissió de Joventut (per a socis de 18 a 35 anys) per donar espai a les sensibilitats dels socis i sòcies més joves de l'AAPV. "Entrem a la professió sense tindre ni idea de com funciona la junta o els nostres drets", es va dir, subratllant la importància de crear "cantera". També es va presentar a Lula Heredia com a nova secretària de la Comissió d'Igualtat.



Presentació de Lula Heredia com a nova secretària d'igualtat.

Clara Muñoz

Finalment, l'acte va tancar amb un record a la solidaritat internacional. Es va destacar que la portada de l'anterior número d'esta mateixa revista va ser cedida per la il·lustradora Vane Julián. A canvi, s'ha fet una donació amb la seua remuneració a una associació de suport a Palestina, reafirmant que l'AAPV no és només un sindicat de treballadors i treballadores, sinó també un agent social compromès amb els drets humans, tal i com ja es va demostrar en l'acte de lectura col·lectiva dels noms dels xiquets i xiquetes assassinats a Gaza que vam organitzar el passat octubre.



Les assemblees són també, una oportunitat per conèixer i retrobar-se amb els companys i companyes de professió.

Clara Muñoz

ANÀLISI DEL DOBLATGE EN VALENCIÀ

PUNT DE PARTIDA DE LA SITUACIÓ ACTUAL I COM AFECTA AL SECTOR I A LA SOCIETAT VALENCIANA

SITUACIÓ ACTUAL

0%

de doblatge
en valencià
a À Punt

IMPACTE SECTORIAL

250

famílies
afectades
per atur

IMPACTE PÚBLIC

+ 5 M

de ciutadans
sense accés
en valencià

COM FUNCIONA EL SECTOR DEL DOBLATGE

CONVOCATÒRIA (CG)

30,94 €

RETRIBUCIÓ MÍNIMA

per comptar amb
el talent de l'interpret
en una producció

TAKE

3,19 €

UNITAT MÍNIMA DE GUIÓ

per comptar
les intervencions de
cada personatge doblat

Preus actuals, segons el conveni de doblatge en vigor. La convocatòria es paga per participar, per exemple, en una pel·lícula. I el take és una mida del text, per exemple, màxim de cinc línies per personatge.

Després del tancament de C9, només hi havia treball en castellà, però a un preu inferior. Este preu s'aconsegueix igualar a principi d'enguany. Actualment s'està negociant un nou conveni. ▶



CONTEXT CLAU:



Amb el tancament d'RTVV (2013) s'acordà un **despenjament salarial** per a les produccions doblades al castellà.



Des de 2019 s'aplica un **increment gradual per al doblatge en castellà** finalitzat el 31/12/2025.



Des de l'1/1/2026 està vigent el **conveni autonòmic**, que no diferencia llengües.

LA BRETXA SALARIAL EN EL DOBLATGE VALÈNCIA VS. MADRID I BARCELONA (2026)

Aquesta comparativa analitza les tarifes previstes per al 2026, revelant que **València manté preus radicalment inferiors als de Madrid i Barcelona, sovint per sota del 50% del valor de mercat.**

CINEMA I SÈRIES DE TV (TARIFES D'ACTOR)

CINEMA:

València al 47,05%
de Madrid/Barcelona

SÈRIES:

Un desequilibri
persistent



El valor del doblatge valencià és del **47,05%** respecte a Madrid/Barcelona.

DIRECCIÓ DE CINEMA

DIRECCIÓ DE CINEMA:

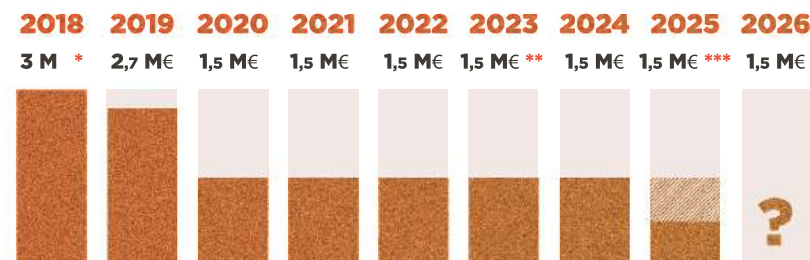
Menys de la meitat de remuneració



La direcció per minut a València (4,72 €) representa només un **44,19%** de la tarifa de Madrid/Barcelona (10,68 €).

PRESSUPOST DE LICITACIÓ D'À PUNT PER AL DOBLATGE EN VALÈNCIA 2018/2026

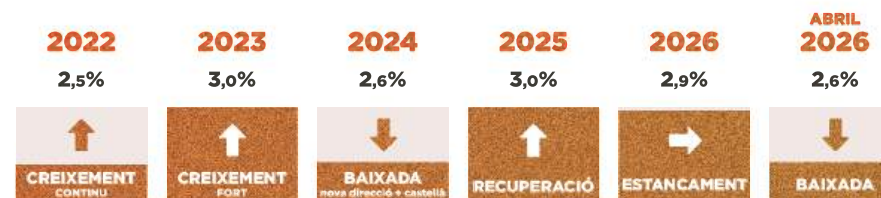
Evolució del pressupost per a doblatge en els últims anys. Actualment ni tan sols es compleix, ja que fa pràcticament un any que no entra faena en valencià.



La inversió en doblatge en valencià ha caigut un 50% des de 2018 i la licitació actual porta anys congelada

- * Incorpora la partida de 2017, quan la llei de creació ja estava aprovada
- ** Licitació actual fins al 31/12/2026
si es prorroga 2027 i 2028 també tindran 1,5 milions de €
- *** No executats totalment.

AUDIÈNCIA D'À PUNT EL CASTELLÀ NO MILLORA EL SHARE *



Els programes més vistos continuen sent en valencià: informatius, concursos i retransmissions especials.

* Font: Kantar Media

CRONOLOGIA LA PARÀLISI DEL SECTOR (2025)

Sèrie de fets, des de l'entrada del nou equip directiu, amb el qual ha anat disminuint el doblatge en valencià i també l'emissió de pel·lícules i sèries en valencià.

FEBRER	MARÇ	MARÇ/MAIG	MAIG	ACTUALITAT
NOU EQUIP DIRECTIU A À PUNT sota la Llei 2/2024, aprovada el juny de 2024.	À PUNT INICIA L'EMISSIÓ EN CASTELLÀ de pel·lícules i sèries doblades prèviament al valencià.	Es continua treballant en valencià als estudis, fruit de la licitació vigent, PERÒ SENSE EMISSIÓ EN ANTENA	LA LICITACIÓ CACVSA QUEDA EN L'AIRE Deixen d'entrar produccions comprades per a doblar-les al valencià.	Cap producció estrangera estrenada a À Punt té versió en valencià. LICITACIÓ CONGELADA FINS A 2026?

RELATS DE LA NOVA DIRECCIÓ REALITAT VS. FICCIÓ

 "EL 90% DE LA PROGRAMACIÓ ÉS EN-VALENCIÀ" Entrevistats, tertulians, concursants i presentadors S'EXPRESSEN EN CASTELLÀ LA PROGRAMACIÓ ÉS DE FET BILINGÜE. 	 "EL CASTELLÀ DONA MÉS AUDIÈNCIA QUE EL VALENCIÀ" CAP ESTUDI VINCULA DIRECTAMENT LLENGUA I SHARE. El rànquing de programes més vistos l'encapçalen sempre produccions en la llengua pròpia. 	 "EMETRE EN-VALENCIÀ ÉS MÉS CAR QUE EN-CASTELLÀ" DOBLAR SÈRIES POT OCUPAR HORES D'EMISSIÓ A MENOR COST que molts formats en directe. Les tarifes del conveni no s'han incrementat des del tancament d'RTVV. 
---	--	--

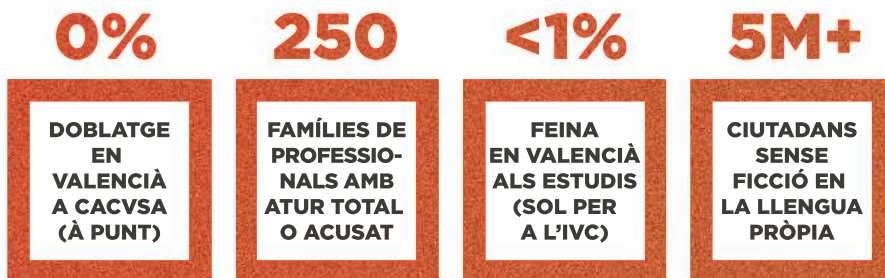
ESTRATÈGIES QUE PERJUDIQUEN EL DOBLATGE EN VALENCIÀ

No es pot vincular un "èxit de taquilla" a l'idioma d'emissió. Com si el valencià només fora d'us domèstic, quan el que cal és normalitzar la ficció en valencià.

SISTEMA DUAL PER DEFECTE EN CASTELLÀ Per escoltar el doblatge en valencià cal canviar la configuració d'audio manualment.  DIFICULTAR L'ACCÉS	FRANGES HORÀRIES DE MENOR AUDIÈNCIA PER AL VALENCIÀ El doblatge en castellà ocupa les franges prime-time; el valencià queda relegat a horaris menys competius  CONDICIONAR ELS ESPECTADORS
BLOCKBUSTERS EN CASTELLÀ, L'AUTEUR EN VALENCIÀ Les produccions més mediàtiques s'emeten en castellà.  VINCULAR L'ÈXIT COMERCIAL AL CASTELLÀ	EMISSIÓ TOTAL SENSE DOBLAR AL VALENCIÀ Produccions que no passen pels estudis valencians de doblatge.  NO NORMALITZAR LA FICCIÓ EN VALENCIÀ

No solament és un problema del sector del doblatge, també ho és del sector audiovisual, de la cultura i de tota la societat. Les normatives legals sobre normalització lingüística s'han de complir. ►

IMPACTE SOBRE EL SECTOR I ELS DRETS LINGÜÍSTICS



PER QUÈ ÉS UN PROBLEMA LEGAL:

- **RTVE NO DOBLA AL VALENCIÀ**, malgrat tenir aprovat un pla de promoció de les llengües cooficials de l'Estat.
- Sense doblatge **S'ATENTA CONTRA ELS DRETS LINGÜÍSTICS DE TOT EL POBLE VALENCIÀ**, no sols dels valencianoparlants.
- **QUEDA INCLOMPLERT L'ESTIPULAT** a l'Estatut d'Autonomia i la Constitució Espanyola **SOBRE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA**.
- El doblatge és l'**ÚNIC FORMAT QUE GARANTEIX UN 100% DE CONTINGUT EN VALENCIÀ** amb criteris lingüístics exigents.



CONCLUSIONS I DEMANDES

- **REACTIVAR IMMEDIATAMENT LA LICITACIÓ** de doblatge en valencià a À Punt.
- **GARANTIR EL DOBLATGE EN LA LLENGUA PRÒPIA** per a totes les produccions estrangeres.
- **RETORNAR AL SISTEMA DUAL** per defecte en valencià.
- **INSTAR A RTVE A COMPLIR EL PLA DE PROMOCIÓ** de les llengües cooficials al País Valencià.
- **PROTEGIR LES 250 FAMÍLIES** dels professionals i els estudis autòctons de l'atur.
- **AUGMENTAR EL PRESSUPOST D'À PUNT DESTINAT A FICCIÓ I DOBLATGE.** ■

**EL DOBLATGE EN VALENCIÀ
ÉS UN DRET, NO UNA OPCIÓ**

AMB EL PATROCINI DE:



GENERALITAT
VALENCIANA



INSTITUT
VALENCIÀ
DE CULTURA



Diputació
de València | Teatres

Escalante

AMB LA COL-LABORACIÓ DE:



AJUNTAMENT
DE VALÈNCIA



Centre de Cultura Contemporània



PER **ISABEL MARTÍ**
DELEGADA DE
L'AAPV A
CONARTE

QUÈ POT FER LA CULTURA PEL PLANETA?

Pràctiques ecològiques i sostenibles en el sector de les arts escèniques

Moltes de nosaltres, en l'àmbit privat, prenem decisions per contribuir a minorar el nostre impacte en el canvi climàtic: usem el transport públic o la bici, intentem fer els viatges llargs amb tren i no amb avió, reduïm el consum de carn o ens apuntem al veganisme, vigilem l'origen del que comprem, reciclem... Però ens hem plantejat com afecta el nostre treball al planeta? **La pràctica de les arts escèniques és ecològica?**

Si formeu part d'alguna companyia que s'ha presentat a alguna convocatòria d'ajudes potser ja vos heu trobat amb algun criteri puntuable que demana quines mesures esteu implementant per ser més sostenibles. A moltes de nosaltres, enviscades en altres batalles quotidianes, aquesta pregunta ens ha agafat desprevingudes. És normal. Però, No teniu sovint la sensació que quotidianament estem deixant de banda qüestions importants per apagar xicotets focs del dia a dia quan tenim un incendi gegant que ens espera unes passes per davant?

FIA, la Federació Internacional d'Artistes de la qual formem part a través de Conarte, fa temps que reflexiona al voltant de què poden fer les arts escèniques per ser més sostenibles, i a finals de 2025 va presentar les conclusions d'un treball que ha desenvolupat tot al llarg de dos anys.



Imatge grupal dels assistents al 23 Congrés Mundial de la FIA, celebrat en Birmingham (Regne Unit) entre el 12 i el 15 de novembre del 2025

L'equip de treball que es va enfrontar a aquest camp d'investigació estava format per membres de **FIA**, **FIM** (Federació Internacional de Músics) i **EURO-MEI**¹ i **s'han dedicat a investigar quin és l'impacte del nostre sector en el canvi climàtic** i quines iniciatives s'havien posat ja en marxa per minorar-lo o revertir-lo.

Ens enviaren una enquesta a tots els sindicats membres on ens preguntaven quines iniciatives coneixiem en aquest sentit i demanant-nos informació (he de confessar que a l'Estat espanyol no coneixiem massa iniciatives al respecte). **I amb els resultats d'eixa enquesta, han elaborat una base de dades que les reuneix totes** i que presenten al final de la xarrada. Però abans han convidat a algunes organitzacions que tenien iniciatives més interessants per compartir-les amb nosaltres. ►

¹**EURO-MEI** és l'aliança europea d'UNI Global Union que agrupa sindicats dels sectors audiovisual, arts escèniques i mitjans de comunicació. Defensa els drets laborals, promou la negociació col·lectiva i aborda reptes com ara la transformació digital, les llargues jornades i les condicions de treball segures.





Altra imatge grupal dels assistents al 23 Congrés Mundial de la FIA del 2025

Per què he cregut que podria ser interessant? Perquè **aquesta conferència final gairebé va coincidir amb el primer aniversari de la DANA a València**. I encara que les arts escèniques valencianes tenen per desgràcia problemes molt evidents i que poden semblar més urgents a enfrontar, en la gestió de la realitat hi ha mesures de curt, mitjà i llarg termini. **I si només ens focalitzem en el curt termini sempre hi haurà una gran catàstrofe en voltar la cantonada.**

D'altra banda, la lluita per **la sostenibilitat és una lluita integral i no va només de cuidar el medi ambient**. Estem parlant de crear un entorn laboral respectuós que garantisca que puguem seguir treballant en el futur en condicions laborals justes (la COVID19 i la DANA impactaren directament en els nostres treballs). **Els esdeveniments meteorològics no pararan i ens estan deixant exposades en molts sentits:**



Els fenòmens meteorològics extrems provoquen la cancel·lació d'esdeveniments culturals i posen en risc la nostra seguretat i les nostres finances.



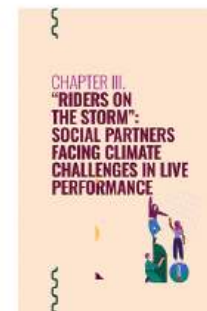
Les gires també es veuen afectades per les inclemències meteorològiques i el seu impacte en el transport.



Les sales petites sovint no compten amb una adequada climatització i no tenen fons per a les necessàries adaptacions.



Les onades de calor s'estan tornant estructurals, no excepcionals, raó per la qual els esdeveniments a l'aire lliure també es veuen afectats.



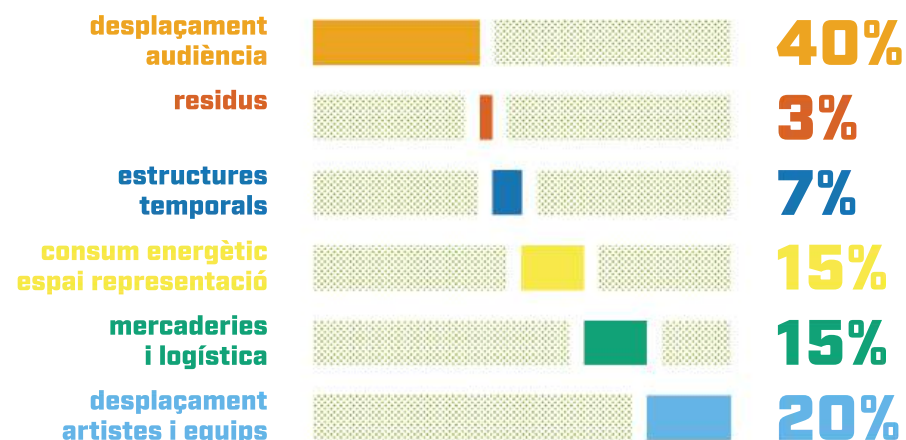
Com a sector, tenim l'obligació de contribuir a deixar una menor petjada mediambiental i això ens implica a totes: artistes, públic, empreses i administracions. Però **per demanar accions sectorials contra el canvi climàtic primer hem de saber què demanar**. En eixe sentit, hem pensat que algunes d'aquestes iniciatives vos podien resultar inspiradores. L'informe complet de la xarrada té 16 pàgines. Si algú està interessat a llegir-lo el facilitarem sense problema. **En aquest resum només vos parlarem de quatre iniciatives.**

1 Riders on the Storm: Els interlocutors socials davant els reptes climàtics en l'àmbit de les arts escèniques

Presentació de l'informe, Agnieszka Paczynska, investigadora

Aquesta intervenció obri la conferència perquè es centra en descriure el problema. **Les arts escèniques no són la part de la cultura que més contamina però les nostres emissions no són desdenyables:** 3MT, un 60% de les quals venen generades pel transport del públic i l'equip artístic i tècnic. ►

DESGLOSSAMENT DE LES EMISSIONS DEL SECTOR DELS ESPECTACLES





En Europa s'han implementat ja algunes iniciatives. Molt ressenyable és la publicació de **El llibre verd del teatre** (*Theatre Green Book*²) i s'ha estès molt perquè **aplana el llenguatge complicat de la ciència i trasllada uns missatges més pràctics i propers a les nostres circumstàncies quotidianes.**

Paczynska admet també que l'informe elaborat no contempla l'impacte positiu que les nostres creacions poden tindre pel que fa a la difusió de la consciència climàtica en el públic. I tanca la seua intervenció deixant clar que aquesta iniciativa s'ha dut a terme per ser part de la solució, però **en cap cas suggereix que l'impacte mediambiental de la cultura puga usar-se com a excusa per restringir-ne l'accés.**

² <https://theatregreenbook.com/other-languages-espanol/>

2 Equity for a Green New Deal: Com lluiten els sindicats per la justícia climàtica

Paul Valentine, Equity UK



@paulvalentine87

Equity és un sindicat del Regne Unit que ha creat un grup de treball pel canvi climàtic. Paul Valentine, actor de base del sindicat, diu: "Volíem fer canvis al sindicat per introduir més sostenibilitat: treure plàstics, panells solars a la seu, etc. I també lluitar per la diversificació en els fons de pensions, per vetar els fons que inverteixen en combustibles fòssils (recordem que allà les pensions són fons privats). **Es van unir les iniciatives de totes les professions escèniques** (actors, ballarins, tècnics, etc...) i **es va crear un front comú per afrontar junts el canvi climàtic i les desigualtats econòmiques.**"

ES VAN CENTRAR EN 3 GRANS ACCIONS

- 1 Fer de lobby davant el govern per **promoure ocupacions verdes i sostenibles.**
- 2 **Ajudar els socis a negociar millor de cara a la compra de material sostenible** (localitzar agents locals per evitar viatges d'equips, per exemple).
- 3 Campaña per a **fons de pensions i patrocinis sostenibles**, revisant que les inversions en esdeveniments culturals no vingueren de la indústria armamentista o dels combustibles fòssils.



Aquesta última mesura de pressió ha tingut grans resultats. Per exemple, el Teatre Nacional comptava amb el patrocini de Shell. Equity ho va denunciar i el Teatre Nacional va renunciar al seu patrocini. A més, van publicar una sèrie de recomanacions que s'han aplicat per adequar les temperatures en els entorns de treball. **Important per visibilitzar aquestes lluites ha estat sens dubte que actors i actrius rellevants les visibilitzen.**

En el terreny del cinema, també han intervingut proposant clàusules verdes en els contractes, com per exemple que els trasllats de l'equip es facen amb cotxes de baixa o nul·la emissió o que sempre que es puga es triï tren i no avió com a mitjà de transport.

ELS SEGÜENTS REPTES PER ALS QUALS ESTAN TREBALLANT ARA:



Incorporar les **clàusules climàtiques en els contractes estàndard.**



Usar el **consum cultural com a influència positiva** per al canvi.



Seguir implicant intèrprets de renom per visibilitzar aquestes causes.

"És un tema que ajuda a implicar molt socis i sòcies joves", comenta Paul. **I ens animen a tots els sindicats a crear aquest grup verd per poder establir una aliança entre àrees verdes de tots els sindicats.**



Imatge exterior del Teatre Municipal de Hèlsinki (Finlàndia)

3 Teatre Municipal de Hèlsinki (Finlàndia)

Un exemple de creació teatral sostenible

Sari Kangas-Ikkala, responsable de projectes de sostenibilitat

Aquest és un **exemple ideal per a mesures que poden implementar les sales de teatre**, sobretot les públiques que compten amb més mitjans.

El Teatre Municipal de Hèlsinki **és el teatre professional més gran de Finlàndia** i es proposa fer teatre de qualitat sense renunciar a reduir la seva empremta mediambiental. L'organisme **compta amb 5 espais escènics** en localitzacions diferents. **L'espai més gran pot acollir gairebé mil espectadors.**

EL SEU VOLUM DE PRODUCCIÓ ANUAL ÉS EL SEGÜENT:



Per a això **compten amb 240 empleats permanents i 100 temporals.**

L'equip de sostenibilitat compost per tres persones es reuneix tots els di-lluns per fer un seguiment del compliment dels objectius. **El primer va ser calcular la petjada de carboni del teatre.** Es va fer el 2023 comptant amb la informació de tots els treballadors i agents implicats al centre. I aquest va ser el resultat **total 3378 tones de CO2 a l'any, 12,1kg. per espectador.**

DISTRIBUCIÓ RELATIVA DE LES EMISSIONS TOTALS BASEADES EN EL MERCAT EL 2023 TOTAL DE 3387 T CO2 EKV



Com es pot llegir, **el major impacte el produeixen les emissions del públic traslladant-se al teatre, la calefacció i la il·luminació.** Un cop fet el diagnòstic estableixen un pla d'acció per implementar solucions fins al 2030, any en què tornaran a mesurar els mateixos valors i comprovaran si les accions estan funcionant. S'han basat en mesures suggerides per El llibre verd i altres informacions. **El primer va ser instal·lar panells solars als sostres i generadors d'energia eòlica amb l'objectiu de produir 2000 Mw/hora.**



En el terreny de les produccions pròpies **han establert dues produccions pilot a l'any per aplicar mesures extremes d'El llibre verd.** S'organitza un taller per a treballadors i creatius i al final de la producció tornen a reunir-se per intercanviar dificultats i troballes.

AMB AQUESTES EXPERIÈNCIES HAN DETECTAT QUATRE ÀREES PRINCIPALS D'INTERVENCIÓ:

- 1 Reutilització de materials** (vestuari, escenografia,...) 
- 2 Procés verd de producció** 
- 3 Implicar directores i creatius** 
- 4 Taller inicial amb recursos, planificació i un seguiment del procés** 

4 [Dinamarca] Music Declares Emergency “No hi ha música en un planeta mort!”

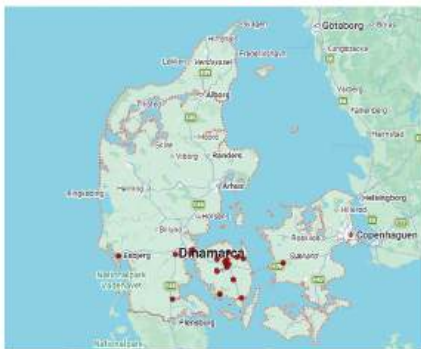
Malene Tofte, directora executiva

L'organització Music Declares Emergency (MDE) és una ONG que col·labora amb el sindicat de músics danès i amb ells **han elaborat un estudi de l'impacte dels macroconcerts a Dinamarca, en aquests estadis anomenats “Arena” que estan proliferant per tot el món**, elaborant un mapa dels viatges de l'audiència i la seua petjada de carboni en concerts i esdeveniments de diferents mides.

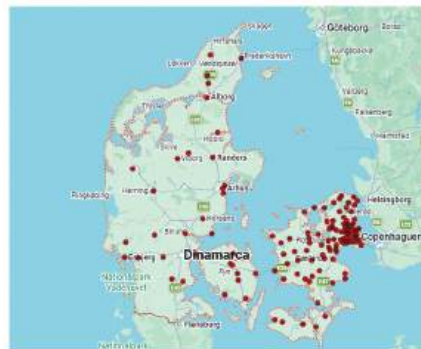
El que han descobert és que, tenint en compte que el major impacte el generen els viatges del públic per assistir a l'esdeveniment, **els concerts a l'arena mouen més gent amb distàncies més llargues i això triplica l'impacte**. La gent està disposada a viatjar més lluny perquè saben que el concert no es repetirà a prop d'on viuen.

Han distribuït aquestes dades en un mapa on els punts vermells són els punts d'origen dels desplaçaments de la gent.

MAPES DE DESPLAÇAMENT DEL PÚBLIC



MUSIKHUSET POSTEN [Fyn]
aforament **650** persones



ROYAL ARENA [Copenhaga]
aforament **15.000** persones

És important tindre en compte que **per a aquest estudi no s'han tingut en consideració concerts internacionals, que és més complicat que facen moltes actuacions en un sol país**. Parlem d'artistes danesos que fàcilment podrien fer més actuacions distribuïdes de forma territorial i reduir els desplaçaments del públic. **A més, rara vegada es tenen en compte els...**

COSTOS OCULTS DELS MACROCONCERTS:



• **Alt impacte climàtic.**



• **Reducció del voluntariat local.**



• **Pèrdua d'economia local:** tota la despesa de restauració, compres i allotjaments se'l queda la capital o les grans ciutats.

• **Menys oportunitats per a músics i artistes desconeguts o emergents:** ja que si es fan grans concerts, aquests concentren grans noms i no necessiten completar cartell amb músics desconeguts.



• **Menys ingressos per als músics perquè fan menys bolos:** i més pressió psicològica perquè els ingressos de tot l'any depenen de dos macrobolos.

• **Menys treballs i menys oportunitats d'adquirir experiència:** la gestió dels macroconcerts és tan complexa que només es compta amb gent experimentada i no es generen contextos on els aprenents puguin tindre diferents nivells de responsabilitat i oportunitat d'equivocar-se per aprendre, com sí poden fer-ho en esdeveniments locals amb menys exigència organitzativa.

Si tots aquests xicotets concerts desapareixen, es perden les oportunitats dels artistes danesos que no fan gires internacionals. No hem de menys tenir el valor de traure la cultura dels grans nodes de producció. Si tot se'n va a Copenhaga els petits pobles perden identitat i experiències compartides. **Estem perdent treballadors, creixement artístic i diversitat musical ja que a més nodes de creació més diversitat.**

Què ha d'ocórrer ara? No es tracta d'eliminar grans estadis "Arena", podem conviure. Però ells han de canviar les seues pràctiques abusives, comptar amb més talent local, fer menys concerts i pagar millor els artistes. **Els "Arena" no han de convertir-se en allò normal, necessitem una cultura en la qual els músics toquen perquè els agrada la música i que no pretenguin guanyar el sou de l'any en una sola nit.** Així construirem carreres més estables amb diverses oportunitats i un ecosistema musical saludable i sostenible.

Amb totes aquestes iniciatives i moltes més, **l'equip de treball de FIA, FIM i EURO-MEI han implementat una base de dades que reuneix totes les iniciatives** dividides en dos grups: per un costat les accions implementades per conveni i per l'altre les unilaterals (ja vinguen proposades per sindicats o patronals). El mapa de convenis reuneix iniciatives de 23 països i el mapa d'iniciatives unilaterals compta amb 50 iniciatives de gairebé 14 països. **La recerca pot filtrar-se per països, per associació o per assumpte.** De cada iniciativa en podem veure una descripció, l'associació que l'ha impulsada, els aliats amb què ha comptat i les àrees que cobreix.



Ens diuen que és una eina viva que estan desitjant que usem i completem. Ens faciliten un QR per tal que puguem consultar-la.

Creiem que totes aquestes iniciatives són molt inspiradores i que ens poden servir per engegar els nostres propis projectes, per començar a ser part de la solució i no del problema.



**MISSATGE AAPV
DIA MUNDIAL
DEL TEATRE 2026**

ESCRIT I INTERPRETAT
PER L'ACTRIU ISABEL REQUENA



Salut i gràcia, gents del teatre.

Fa poc, ha eixit la notícia que els científics han descobert que els orangutans tenen imaginació i saben jugar a fer teatre. El teatre no l'inventàrem nosaltres, el van inventar els micos fa milions d'anys, i l'hem heretat amb l'espècie. Per això no ens poden detindre les hostilitats del món. Mai ho han aconseguit les guerres, les pestes, la fam, les dictadures o la presó, ni tan sols la riquesa.

Cal coratge per a muntar una obra de teatre, adult, infantil, de circ, de tittelles, de carrer. Cal molt de coratge per a perseverar anys en este ofici.

Ací i ara, no pot estranyar-nos que els qui no volen que anomenem país a allò que és òbviament un país, el nostre, propicien la desaparició de les eines de coneixement, ni que vulguen substituir la salut pel negoci, l'argument per l'insult, l'escola pels bous... Lògic: els gossos fan coses de gossos, i ells fan coses... d'ells.

Hui, ací, basta recórrer unes desenes de metres en qualsevol direcció per a trobar misèria, violència, i desolació. Ací, a prop. Hui, basta recórrer uns milers de quilòmetres, per a caure en un infern de foc i tremolor, de fam, tortura, massacre, odi... No cal anar-hi, el tenim a mà convertit en un espectacle d'efectes especials, mesclades les bombes reals amb jocs electrònics, vídeos de riure, tic-toks, amenaces a dones i periodistes, mentides i fanfarronades roïnes.

Et convidem a llegir o escoltar la resta del missatge a:

<https://aapv.es/missatge-isabel-requena-dia-mundial-del-teatre-2026/>